

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Roczny Plan Działania na rok: 2023

Tytuł lub zakres projektu: Premia społeczna dla JST zlecających PES usługi społeczne

Wersja fiszki:1

Numer i data uchwały Komitetu Monitorującego: Uchwała nr 21 z 16 maja 2023 r.

Informacje o instytucji opracowującej fiszkę:

Numer i nazwa Priorytetu: Priorytet IV Spójność społeczna i zdrowie

Instytucja: Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Departament Wdrażania EFS

Dane kontaktowe osób do kontaktów roboczych:

Aneta Otlowska, e-mail: Aneta.Otlowska@mrips.gov.pl, tel. 538 117 428

Filip Kołodziejcki, e-mail: Filip.Kolodziejcki@mrips.gov.pl, tel. 538 117 135

Numer i nazwa działania FERS: 04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego

Fiszka Projektu wybieranego w sposób niekonkurencyjny

Podstawowe informacje o Projekcie:

Typ/typy projektów FERS: Wsparcie finansowe dla JST zlecających lub powierzających PES usługi społeczne

Podmiot, który będzie wnioskodawcą: Fundacja Fundusz Współpracy (FFW)

Uzasadnienie wyboru projektu w sposób niekonkurencyjny oraz wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą:

FFW:

Podstawę prawną stanowi art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027.

Typ operacji ma na celu zwiększenie popytu na usługi społeczne świadczone przez podmioty ekonomii społecznej (PES) ze strony jednostek samorządu terytorialnego (JST). Działania te tworzą także rynek dla PES i budują współpracę sektora ekonomii społecznej z samorządami lokalnymi, promując także wykorzystanie społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych.

Takie działania są szczególnie istotne i mają strategiczne znaczenie dla kraju. Rozwój PES w sektorze usług społecznych oraz budowa ich relacji z JST została wskazana jako istotny cel w wielu dokumentach strategicznych i programowych na poziomie krajowym i unijnym.

Projekt wpisuje się w kierunki określone w Komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pn. Budowanie gospodarki służącej ludziom: plan działania na rzecz ekonomii społecznej (Plan Działania na rzecz Ekonomii Społecznej). Szczególnie istotne znaczenie ma dla realizacji działania 4.8, gdzie wprost wskazuje się na potrzebę wspierania oraz promowania społecznie odpowiedzialnych zamówień i poprawy dostępu do rynku dla PES. Typ operacji ma także bezpośredni związek z działaniem 4.11, dotyczącym dostępu do finansowania. Komisja zachęca do tworzenia nowych instrumentów i modeli finansowania oraz poszukiwania nowych schematów zapewniania dostępu do środków dla PES. Ponadto, w działaniu 4.9 zwraca się uwagę na potrzebę budowania współpracy pomiędzy samorządem lokalnym a sektorem ekonomii społecznej oraz na brak świadomości o roli PES na poziomie lokalnym. Przedsięwzięcie jest też ściśle powiązane z realizacją wyzwań stawianych przez krajowe dokumenty strategiczne. W Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju zwraca się uwagę m.in. na potrzebę premiowania PES w przypadku realizacji usług zlecanych przez administrację rządową i samorządową.

W Strategii Rozwoju Usług Społecznych wskazuje się, że PES, z uwagi na swój oddolny charakter i lokalne zakorzenienie, są, obok samorządów, kluczowym elementem systemu zapewniającego szeroki dostęp do usług

społecznych świadczonych w sposób aktywizujący i angażujący społeczność lokalną. Jako wyzwanie, stawia się stworzenie warunków pozwalających na silniejsze włączenie podmiotów ekonomii społecznej w rynek usług społecznych. W związku z tym, należy stwierdzić, że projekt ma kluczowe znaczenie dla realizacji także tej strategii.

Odwołania do działań opisanych w projekcie znajdują się także w Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami. W działaniu VIII. 2.3. wskazuje się wprost na potrzebę wprowadzenia rozwiązań służących szerszemu włączeniu PES w realizację usług społecznych.

Projekt ma także ważną rolę dla realizacji założeń najważniejszej strategii dla sektora ekonomii społecznej - Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku Ekonomia Solidarności Społecznej Do roku 2030. Odwołanie do tej interwencji znalazło się już w samym celu głównym programu, który zakłada, że PES do 2030 będą ważnym elementem aktywizacji i integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dostarczycielami usług społecznych. W pozostałych częściach dokumentu zwraca się także uwagę m.in. na potrzebę budowy partnerstwa pomiędzy JST a PES czy zwiększenie kwoty z budżetu JST przeznaczanej na zlecenie PES usług społecznych. Warto zauważyć, iż przyjęta w 2022 roku ustawa o ekonomii społecznej, stanowiąca pierwszą kompleksową regulację ustawową dla sektora ekonomii społecznej, wprowadziła realizację usług społecznych jako jeden z celów działalności przedsiębiorstw społecznych.

Należy więc stwierdzić, że działania opisane w fiszce projektu, mają istotne znaczenie dla strategicznego rozwoju kraju.

FFW to fundacja ustanowiona przez Skarb Państwa. Zgodnie ze statutem FFW, celem fundacji jest m.in. wspieranie gospodarczego i społecznego rozwoju Polski, a realizując swe cele Fundacja działa zgodnie z programami rozwoju gospodarczego i społecznego oraz polityki pomocy zagranicznej i rozwojowej, przyjętymi przez Rząd RP.

FFW ma także duże doświadczenie w zakresie realizacji projektów unijnych. Współpracuje z JST np. w ramach realizacji projektu Centrum

Wsparcia Doradczego Plus, którego celem jest wzmocnienie kompetencji gmin i powiatów do zarządzania strategicznym rozwojem lokalnym w partnerstwach społeczno-gospodarczych, czy w ramach projektu grantowego „Dostępna szkoła”, w którym oferowane są granty dla organów prowadzących szkoły podstawowe na testowanie Modelu Dostępnej Szkoły i zwiększenie dostępności podległych placówek. Co szczególnie istotne, ma także doświadczenie w realizacji działań w obszarze ekonomii społecznej, pełniąc rolę akredytowanego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES), oraz realizując działania budujące kompetencje kadr OWES (m.in. w zakresie zamówień publicznych). FFW realizował także projekt pn. „Pożyczki na kształcenie”. Jest to pilotażowe narzędzie, finansowane w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i ukierunkowane na wsparcie kształcenia ustawicznego. Przeznaczone jest dla osób pełnoletnich, zamieszkujących na obszarze Polski, chcących rozwijać swoje umiejętności i kompetencje.

Cel szczegółowy FERS, w ramach którego projekt będzie realizowany:

Cel szczegółowy: k) (ESO4.11) Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej (EFS+)

Cel główny projektu:

Celem projektu jest zwiększenie popytu na usługi społeczne świadczone przez PES ze strony JST.

Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia dostępu do wysokiej jakości usług społecznych w społeczności lokalnej świadczonych przez PES oraz zachęci JST do zamawiania usług społecznych w sektorze społecznym.

Projekt polega na przygotowaniu oraz przeprowadzeniu przez wnioskodawcę naboru wniosków, w wyniku którego JST otrzymają granty pokrywające część kosztów usług społecznych zleconych do realizacji PES.

Premia społeczna to grant przyznany przez wnioskodawcę grantobiorcy tj. lokalnej JST (gminie lub powiatowi) na pokrycie części kosztów realizacji usługi społecznej, którą grantobiorca zlecił lub planuje zlecić PES.

Przez PES rozumie się podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. 2022 poz. 1812).

W ramach projektu usługi społeczne należy rozumieć zgodnie z definicją usług świadczonych w społeczności lokalnej zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027*.

Do usług społecznych i zdrowotnych świadczonych w społeczności lokalnej należą:

- usługi opiekuńcze obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem, świadczone m.in w postaci: sąsiedzkich usług opiekuńczych, usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania lub dziennych form usług opiekuńczych;
- opieka wytchnieniowa w formie krótkookresowego (do 12 tygodni w roku) całodobowego lub dziennego pobytu;
- usługi w rodzinnym domu pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;

- usługi w ośrodkach wsparcia, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (zarówno w formie pobytu dziennego jak i całodobowego), o ile liczba miejsc całodobowego pobytu w tych ośrodkach nie jest większa niż 8;
- usługi w gospodarstwach opiekuńczych w formie pobytu dziennego lub całodobowego, o ile liczba miejsc pobytu całodobowego w tych gospodarstwach nie jest większa niż 8;
- usługi asystenckie, świadczone przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami (oraz ich rodzin);
- usługi asystenckie dla innych grup niż osoby z niepełnosprawnościami, z wyłączeniem asystentury rodzinnej;
- usługi pielęgniarstwa długoterminowego domowego;
- opieka paliatywna i hospicyjna w formach zdeinstytucjonalizowanych;
- poradnictwo specjalistyczne, świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych;
- usługi wspierania rodziny zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym:
 - praca z rodziną, w tym w szczególności asystentura rodzinna, konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, terapia i mediacja; usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne, pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego; organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”;
 - pomoc w opiece i wychowaniu dziecka poprzez usługi placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej oraz w formie pracy podwórkowej;
 - pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu poprzez wsparcie rodzin wspierających;

- usługi dla dzieci i młodzieży w formach dziennych i środowiskowych;
- usługi preadopcyjne i postadopcyjne;
- rodzinna piecza zastępcza, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także usługi dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnych form pieczy zastępczej;
- usługi w postaci mieszkań chronionych, usługi w postaci mieszkań wspomaganych, o ile liczba miejsc w mieszkaniu nie jest większa niż 7, usługi w ramach innych mieszkań z usługami/ze wsparciem;
- usługi interwencji kryzysowej, o których mowa w art. 47 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (schronienie nie może być udzielane w placówkach świadczących opiekę instytucjonalną) .
- usługi przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (schronienie nie może być udzielane w placówkach świadczących opiekę instytucjonalną).

Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie, ze wskazaniem grup docelowych, planowanych terminów realizacji zadań oraz szacunkowych kosztów ich realizacji:

Wdrażanie projektu będzie się opierać na realizacji następujących zadań:

Zadanie 1 - Przeprowadzenie akcji informacyjnej, której szczegółowy zakres zostanie uzgodniony z MRIPS, dotyczącej naboru grantów, w tym organizacja konferencji otwierającej oraz konferencji podsumowującej wdrażanie premii społecznej z udziałem przedstawicieli MRiPS oraz MFiPR, wojewodów, JST, środowisk naukowych, podmiotów ekonomii społecznej, OWES i innych interesariuszy.

Zadanie 2 - Wsparcie dla JST w zakresie przygotowania, przeprowadzenia i nadzoru nad realizacją zlecenia usług dla PES. Beneficjent realizować

będzie to zadanie we współpracy z regionalnymi ośrodkami polityki społecznej oraz OWES.

Zadanie 3 – Przeprowadzenie co najmniej dwukrotnego naboru grantów, w tym weryfikacja czy proces udzielenia zamówienia został przeprowadzony zgodnie z regulaminem i odpowiednimi przepisami, ocena ryzyka podwójnego finansowania usługi, rozliczenie grantów.

Realizacja projektu ma przyczynić się do promowania zlecenia przez JST realizacji usług społecznych PES, a także do budowania potencjału PES w zakresie realizacji tych usług. Z tego względu grant nie może zostać udzielony w przypadku zlecenia realizacji usługi społecznej, w którym PES jest wyłącznie podwykonawcą.

Grantobiorcą może być gmina lub powiat. Podmiotem zlecającym realizację usługi społecznej może być także jednostka organizacyjna powiatu lub gminy.

W związku z tym, że w projekcie będą udzielane granty, beneficjent projektu powinien zweryfikować i potwierdzić, że grantobiorcą nie jest jednostka samorządu terytorialnego (ani podmiot zależny lub kontrolowany przez jednostkę samorządu terytorialnego), w której obowiązują ustanowione przez organy tej jst dyskryminujące akty prawa miejscowego. Sposób weryfikacji tej zasady będzie określony w procedurach projektu grantowego.

Organizacja procesu przyznawania grantu powinna być elastyczna i atrakcyjna dla grantobiorców. Grantobiorca może otrzymać grant od momentu zawarcia przez grantobiorcę lub jego jednostkę organizacyjną umowy o realizację usługi społecznej z PES, o ile umowa zawarta została w okresie realizacji projektu. Ponadto, grant może być przyznany JST, która wszczęła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego / o powierzenie zadania publicznego nie wcześniej niż w dniu ogłoszenia naboru grantobiorców.

Beneficjent zapewni, że grant przeznaczony zostanie na realizację usług społecznych, które wcześniej nie były zlecane PES lub zwiększenie skali usług społecznych zlecanych PES. Usługi społeczne, które wcześniej nie były zlecane PES są rozumiane jako usługi wskazane przez grantobiorcę we wniosku o przyznanie grantu, których nie zlecał on PES w ciągu 2 lat poprzedzających rok ubiegania się o grant. Zwiększenie skali usług społecznych zlecanych PES rozumiane jest np. jako zwiększenie zakresu wsparcia lub zwiększenie liczby odbiorców w stosunku do roku poprzedzającego rok ubiegania się o grant.

Przedmiotem zlecenia przez grantobiorcę usług społecznych PES, będącego podstawą do przyznania grantu, może być więcej niż jeden typ usługi społecznej. Rozwiązanie takie powinno umożliwić JST zlecenie bardziej kompleksowych usług odpowiadających na potrzeby lokalnej społeczności. Oznacza to, że JST starając się o przyznanie grantu, nie musi ograniczać zakresu zlecanej usługi społecznej (np. wyłącznie do usług opiekuńczych), ale może zlecić PES także inne, komplementarne usługi społeczne (np. wsparcie psychologiczne dla opiekunów lub poradnictwo prawne).

Wnioskodawca powinien zawrzeć w umowie z grantobiorcą postanowienia, które zobowiązywać będą go do ewentualnego zwrotu części grantu, jeżeli na zakończenie realizacji usługi społecznej koszt realizacji tej usługi ulegnie zmniejszeniu, tak aby udział grantu nie przekraczał 25% kosztów realizacji usługi społecznej lub udziału określonego w oparciu o opisane poniżej kryteria.

Do zadań wnioskodawcy należeć będzie weryfikacja poprawności zlecenia PES przez JST realizacji usługi społecznej. Wnioskodawca w umowie z grantobiorcą zastrzeże m.in. warunki weryfikacji ostatecznej kwoty środków przeznaczonych na realizację tej usługi w celu zapewnienia, zgodnego z wnioskiem grantobiorcy, udziału grantu w kosztach jej realizacji.

Zlecenie usługi społecznej może odbywać się na zasadach określonych w obowiązującym prawodawstwie.

Z perspektywy celów projektu forma zlecenia usługi nie ma kluczowego znaczenia i z tego względu nie powinna ona być narzucana przez wnioskodawcę. Grantobiorca powinien samodzielnie zdecydować o wyborze najbardziej adekwatnego i efektywnego trybu zlecenia realizacji usługi społecznej PES. Jednocześnie forma tego zlecenia powinna umożliwiać jednoznaczne określenie środków przeznaczonych przez grantobiorcę na realizację tej usługi. W przypadku zlecenia realizacji PES usługi społecznej w trybie określonym w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dopuszczalne jest jedynie zlecenie zadania publicznego w formie powierzenia.

W ramach naboru grantobiorca może otrzymać grant jeden raz. Dzięki temu z instrumentu skorzysta możliwie największa liczba JST na terenie kraju. Pozwoli to na wzmocnienie upowszechniania zlecenia usług społecznych PES. Grant przyznawany jest w wysokości do 25% kosztów realizacji usługi społecznej. Łączna wartość wszystkich grantów uzyskanych przez JST w ramach projektu nie może przekroczyć kwoty 350 tys. zł.

Udział premii w kosztach realizacji usługi będzie mógł być wyższy jeżeli JST spełni warunki wskazane poniżej.

- a) Jeżeli grantobiorca (gmina) przekazał usługi społeczne do realizacji CUS, to udział grantu w kosztach zleconej PES usługi społecznej może być wyższy o 10 pkt. proc. Przez przekazanie do realizacji usług społecznych CUS należy rozumieć przekazanie, o którym mowa w art. 10 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.
- b) Jeżeli usługa zlecona jest przedsiębiorstwu społecznemu w rozumieniu ustawy o ekonomii społecznej to udział grantu w kosztach zleconej PS usługi społecznej może być wyższy o 15 pkt. proc.

Zaproponowane powyżej kryteria (a i b) wpisują się w strategiczne kierunki polityki na rzecz włączenia społecznego dotyczące wspierania powstawania i funkcjonowania CUS, a także zwiększania skali usług społecznych zlecanych PES, a w szczególności PS.

- c) Jeżeli wydatki z budżetu gminy w 2021 r. były mniejsze lub równe medianie wydatków z budżetu gmin w 2021 r. tj. mniejsze lub równe kwocie 44,7 mln zł to udział grantu w kosztach zleconej PES usługi społecznej może być wyższy o 10 pkt. proc.
- d) Jeżeli wydatki z budżetu powiatu były w 2021 r. mniejsze lub równe medianie wydatków z budżetu powiatów w 2021 r. tj. mniejsze lub równe kwocie 98,7 mln zł to udział grantu w kosztach zleconej PES usługi społecznej może być wyższy o 15 pkt. proc.
- e) Jeżeli grantobiorca zlecił PES realizację usługi społecznej przez okres dłuższy niż 18 miesięcy to udział grantu w kosztach zleconej PES usługi społecznej może być wyższy o 5 pkt. proc.
- f) Jeżeli grantobiorca (gmina lub miasto na prawach powiatu) jest zlokalizowany na obszarze strategicznej interwencji (OSI) o znaczeniu krajowym, tj. miasta średniego tracącego funkcje społeczno-gospodarcze lub na obszarze zagrożonym trwałą marginalizacją¹ to udział grantu w kosztach zleconej PES usługi społecznej może być wyższy o 5 pkt. proc.

Kryteria a – c, e i f będą miały zastosowanie do gmin i miast na prawach powiatów natomiast kryteria b, d i e do powiatów.

Premia społeczna obejmuje wyłącznie koszty realizacji usług społecznych, bez np. kosztów inwestycyjnych czy innych wydatków stanowiących cross financing, a także kosztów związanych z organizacją procesu zlecenia usługi społecznej przez grantobiorcę.

¹ <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego>

Obowiązywać będą także kryteria uwzględniające możliwości finansowe jednostek samorząd terytorialnego, skorelowane z poziomem wydatków z budżetu samorządu gmin (c) i powiatów (d).

Z tego względu zaproponowano, aby samorzady dysponujące relatywnie niewielkim budżetem, mogły uzyskać grant, który stanowić będzie większą część kosztów zlecanej usługi społecznej. Istnieje bowiem prawdopodobieństwo, iż takie JST nie będą mogły wygospodarować na zlecenie PES usługi społecznej środków pozwalających na wykorzystanie premii w pełnej wysokości. Tej kwestii dotyczy kryterium c (dla gmin) i d (dla powiatów). Mediana wydatków z budżetu JST wynika z opracowanych przez GUS danych dotyczących wydatków jednostek samorządu terytorialnego w 2021 r.²

Wnioskodawca zweryfikuje to kryterium na podstawie dostępnych w Banku Danych Lokalnych, opracowanych przez GUS, informacji o wydatkach z budżetu samorządu gminy albo powiatu w 2021 r. Jeżeli wydatki z budżetu samorządu będą niższe od progu określonego w kryterium c albo d to udział grantu w kosztach realizacji usługi będzie mógł zostać zwiększony.

JST będzie mógł zwiększyć udział grantu w kosztach zlecanej PES usługi społecznej przez zobowiązania do zakontraktowania tej usługi na okres dłuższy niż 18 miesięcy (kryterium e). Rozwiązanie to promować będzie bardziej stabilną i wykraczającą poza rok budżetowy współpracę z PES.

Na większy udział grantu w kosztach usługi społecznej będą mogły liczyć również gminy lub miasta na prawach powiatu zlokalizowanych na OSI. Wynika to z konieczności uwzględnienia szczególnej sytuacji tych obszarów gdzie kumulacja negatywnych zjawisk i gorsza sytuacja budżetowa wpływa również na ograniczone zdolności tych JST do

² Dla gmin – BDL - Kategoria K27 FINANSE PUBLICZNE, Grupa G425 WYDATKI BUDŻETÓW GMIN I MIAST NA PRAWACH POWIATU, Podgrupa P2920 Wydatki ogółem wg działań Klasyfikacji Budżetowej. Dla powiatów – BDL Kategoria K27 FINANSE PUBLICZNE, Grupa G197 WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW, Podgrupa P1528 Wydatki ogółem (bez miast na prawach powiatu).

współpracy z PES. Powyższe kryterium przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności grantu dla JST z OSI.

Weryfikacji podlegać będzie, czy grantobiorca jest zlokalizowany na obszarze OSI o znaczeniu krajowym, tj. miasta średniego tracącego funkcje społeczno-gospodarcze lub na obszarze zagrożonym trwałą marginalizacją. Weryfikacja będzie prowadzona na podstawie danych na temat grantobiorcy zawartych we wniosku oraz w oparciu o listy OSI dla perspektywy finansowej 2021-2027.

Ponadto jeżeli zapotrzebowanie grantobiorców przekroczy dostępne środki na granty, wnioskodawca dokona w oparciu o zaproponowane kryteria gradacji wniosków i na tej podstawie zdecyduje, którzy grantobiorcy powinni otrzymać środki w pierwszej kolejności. Punktacja za wskazane powyżej kryteria wynosi:

- Kryterium a – 10 pkt,
- Kryterium b – 20 pkt, Kryterium c albo d – 15 pkt,
- Kryterium e – 10 pkt,
- Kryterium f – 10 pkt.

W okresie realizacji projektu JST z każdego województwa będą miały możliwość uzyskania grantu. Minimalna liczba grantów, które muszą być przyznane w danym województwie wynosi:

- dolnośląskim – 9 grantów,
- kujawsko-pomorskie – 7 grantów,
- lubelskie – 10 grantów,
- lubuskie – 4 grantów,
- łódzkie – 9 grantów,
- małopolskie – 9 grantów,
- mazowieckie – 16 grantów,
- opolskie – 4 grantów,
- podkarpackie – 8 grantów,
- podlaskie – 6 grantów,

- pomorskie – 6 grantów,
- śląskie – 8 grantów,
- świętokrzyskie – 5 grantów,
- warmińsko-mazurskie – 6 grantów,
- wielkopolskie – 12 grantów,
- zachodniopomorskie – 6 grantów.

W przypadku braku zainteresowania udziałem w projekcie JST z danego województwa (pomimo podejmowanych przez beneficjenta działań informacyjnych), dopuszcza się, za zgodą komitetu sterującego projektem, możliwość wprowadzania zmian we wskazanych powyżej założeniach dot. minimalnej liczby grantów przyznanych w danym województwie.

Rozwijanie współpracy JST i PES w zakresie realizacji usług społecznych jest wyzwaniem dotyczącym terenu całej Polski. Z tego względu zaproponowano minimalną liczbę grantów, którą wnioskodawca powinien przyznać w każdym z województw. Wartość ta została oszacowana w oparciu o liczbę gmin i powiatów znajdujących się na terenie każdego z województw oraz o wartość wskaźnika produktu zaplanowaną do realizacji w ramach projektu. Podział ten odnosi się do minimalnej liczby grantów, a zatem wspartych JST, które wnioskodawca powinien przyznać w każdym z województw.

Wskazana powyżej liczby grantów, które wnioskodawca powinien przyznać w każdym z województw została oszacowana jako połowa minimalnej liczby grantów, do których przyznania zobowiązany będzie wnioskodawca w czasie realizacji projektu (suma wartości dla wszystkich województw stanowi 50% wartości docelowej tego wskaźnika wskazanej w fiszce). Taki mechanizm pozwoli zachować niezbędną elastyczność, również w przypadkach, w których granty nie będą się cieszyć równomiernym zainteresowaniem w każdym z województw. Zapewnienie możliwości skorzystania z grantu przez JST z każdego województwa pozwoli w przyszłości upowszechnić dobre praktyki w zakresie współpracy z PES między samorządami z jednego regionu.

Udzielenie grantu nie będzie możliwe w przypadku usług, które podlegają lub miałyby podlegać finansowaniu lub współfinansowaniu z EFS/EFSA+.

Wnioskodawca zobowiąże się w umowie o dofinansowanie do współpracy na wszystkich etapach projektu z Departamentem Ekonomii Społecznej (DES) w MRiPS oraz zapewni obsługę (pod względem merytorycznym i organizacyjno-biurowym) Komitetu Sterującego, którego członkami będą co najmniej przedstawiciele Wnioskodawcy, DES i DWF w MRiPS (w roli obserwatora) oraz Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. Wynika to z konieczności zachowania spójności z kierunkami interwencji w ramach krajowej polityki publicznej w zakresie ekonomii społecznej, przewidzianymi w KPRES.

Działania projektowe będą zgodne z artykułem 19 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, procesem deinstytucjonalizacji oraz nie będą wzmacniały potencjału placówek świadczących opiekę instytucjonalną.

Wynika to z zapisów Umowy Partnerstwa, w tym konieczności przestrzegania artykułu 19 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, opatrzonego Komentrzem ogólnym nr 5 do tej Konwencji i Uwagami końcowymi Komitetu ONZ ds. praw osób niepełnosprawnych w związku z rozpatrzeniem sprawozdania Polski z wykonywania Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

Opieka instytucjonalna to usługi świadczone w szczególności:

a) w placówce opiekuńczo-pobytowej, czyli placówce wieloosobowego, całodobowego, pobytu i opieki, w której liczba mieszkańców jest większa niż 8 osób, lub w której spełniona jest co najmniej jedna z poniższych przesłanek:

- i) usługi nie są świadczone w sposób zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby);
- ii) wymagania organizacyjne mają pierwszeństwo przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców;
- iii) mieszkańcy nie mają wystarczającej kontroli nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą w zakresie funkcjonowania w ramach placówki;

- iv) mieszkańcy są odizolowani od ogółu społeczności lub zmuszeni do mieszkania razem;
- b) w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, z późn. zm.) lub w innej placówce wieloosobowego, całodobowego, pobytu lub opieki;
- c) w placówce interwencyjnego zakwaterowania (noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych, ogrzewalnie).

Rozwijanie usług środowiskowych realizowanych przez personel całodobowych placówek opiekuńczych musi wynikać z lokalnej analizy potrzeb, a także nie może wzmacniać usług opieki prowadzonych w formie instytucjonalnej.

Zadanie 4 – Przygotowanie raportu podsumowującego doświadczenia z wdrażania premii społecznej wraz z rekomendacjami dotyczącymi konstrukcji i paramentów mechanizmu.

Przygotowany przez wnioskodawcę raport składać się będzie przynajmniej z dwóch części. Pierwsza z nich powinna zawierać podsumowanie doświadczeń z przeprowadzenia pierwszego naboru wniosków. Pierwsza część raportu powinna zostać przygotowana w ciągu 14 miesięcy od rozpoczęcia pierwszego naboru wniosków. Druga część raportu powinna zawierać podsumowanie doświadczeń z realizacji całego projektu, a w szczególności wnioski i rekomendacje dotyczące funkcjonowania i parametrów tego mechanizmu. Raport powinien obejmować w szczególności następujące kwestie: ocenę w jakim stopniu przyznanie grantu przyczyniło się do zwiększenia wartości usług zlecanych PES przez JST, informację o trybach, w których grantobiorcy zlecali realizację usług społecznych PES, ocenę trwałości współpracy między grantobiorcą a PES,

analizę barier w zastosowaniu premii społecznej, przyczyny rezygnacji samorządów z ubiegania się o premię społeczną, charakterystykę samorządów, które skorzystały z grantów (w tym podział na gminy miejskie, wiejskie i miejsko wiejskie, powiaty gminne i grodzkie oraz miasta na prawach powiatów), ocenę czy i w jakim stopniu przyznanie grantu przyczyniło się do zwiększenia jakości oferowanych przez grantobiorcę usług społecznych, ocenę adekwatności wyceny kosztów realizacji usług społecznych, które grantobiorca zlecił PES do realizacji. Beneficjent uzgodni zakres tematyczny raportu z komitetem sterującym.

Grupa docelowa: JST oraz podległe im podmioty

Udział procentowy budżetu w realizacji zadań:

Zadanie 1, zadanie 2 i zadanie 4 łącznie – ok. 3%,

Zadanie 3 – ok. 87%,

Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?: Nie

Podmioty, które będą partnerami w projekcie ze wskazaniem realizowanych zadań i uzasadnienie wyboru partnerów:

Nie dotyczy

Czy projekt będzie projektem grantowym?: Tak

Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie: III kwartał 2023 r.

Przewidywany okres realizacji projektu: 1.09.2023 r. – 31.12.2025 r.

Okres realizacji projektu musi wpisywać się w ramy perspektywy finansowej w taki sposób, żeby doświadczenia z jego wdrażania mogły zostać wykorzystane w kolejnej jego edycji. Okres realizacji został dostosowany – w ślad za doświadczeniami z realizacji projektów w poprzednich perspektywach finansowych – do wielkości wskaźników planowanych w projekcie.

Szacowany budżet Projektu

Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN):

- w roku 2023: 500 000 zł
- w roku 2024: 49 500 000 zł
- w roku 2025: 50 000 000 zł
- ogółem: 100 000 000 zł

Projekt ma charakter pilotażowy i obejmuje 1/3 alokacji przeznaczonej na wdrażanie działań w danym typie projektu.

Wymagany wkład własny wnioskodawcy (PLN): Nie

Procentowy poziom wymaganego wkładu własnego: Nie dotyczy

Szacowany wkład UE (PLN): 82 520 000 zł

Cross-financing:

- Kwota 0,00 PLN
- %0

Rodzaj planowanych wydatków w ramach cross-financingu:

Nie dotyczy.

Zakładane efekty Projektu wyrażone wskaźnikami (w podziale na płeć i ogółem)

Wskaźniki Rezultatu

1. Nazwa wskaźnika: Liczba jednostek samorządu terytorialnego, w których po udziale w projekcie wzrosła wartość usług społecznych zlecanych PES

Wartość docelowa dla projektu: 75

Wskaźniki Produktu

1. Nazwa wskaźnika: Liczba zamówień dla PES, na realizację których przyznano premię społeczną

Wartość docelowa dla projektu: 250

W podziale na:

Szczegółowe kryteria wyboru projektów

Podpis osoby upoważnionej do podejmowania decyzji w zakresie Roczego Planu Działania:

.....

.....

Miejscowość, data

Podpis osoby upoważnionej

.....

Data zatwierdzenia fiszki w ramach Roczego Planu Działania

(wypełnia Instytucja Zarządzająca FERS)